

شیوع لپتوسپریوزیس در ساکنین روستاهای استان گیلان (۱۳۸۳-۸۴)

فاتح رحیمی*؛ دکتر جلیل وندیوسفی**؛ دکتر سهیلا مرادی بیدهندی***؛ دکتر مجید بوذری****

چکیده

سابقه و هدف: لپتوسپریوزیس از جمله شایع‌ترین بیماری‌های زئونوزی است که توسط انواع لپتوسپیراها بیماری‌زا ایجاد می‌گردد. این باکتری از راه آب و مواد غذایی آلوده و گاهی نیز از طریق غشاها مخاطی و خراش‌های پوستی وارد بدن می‌شود و عفونت ایجاد می‌کند. به‌واسطه اندامیک بودن لپتوسپریوزیس در استان گیلان امکان آلوده‌شدن روستاییان اعم از دامداران و شالی‌کاران وجود دارد. هر دو دسته مذکور به‌علت تماس مستقیم با حیوانات و همچنین کار در مزارع به‌ویژه در فصول گرم سال با پای برهمه و بدون رعایت موادی بهداشتی از جمله گروه‌های پرخطر می‌باشند. این بررسی با هدف شناسایی روستاییان آلوده و تعیین میزان تیتر سرمی آن‌ها در مناطق آلوده استان گیلان انجام شده است.

مواد و روش‌ها: این مطالعه به صورت توصیفی مقطعی در روی ۵۵۲ نفر از ساکنین روستاهای استان گیلان که دامدار و شالی‌کار بودند و داوطلب همکاری برای انجام این مطالعه بودند، انجام گرفت. ابتلای این دسته از افراد به عفونت لپتوسپیرایی با بررسی نمونه‌های سرمی این افراد به روش آزمون آگلوتیناسیون میکروسکوپی (MAT) مورد مطالعه قرار گرفت.

یافته‌ها: از تعداد ۵۵۲ نفری روستاییان مناطق مورد مطالعه، ۱۱۷ نفر از آن‌ها دارای واکنش سرمی مثبت بودند. همچنین شیوع در افرادی که در سن ۳۰-۵۰ سال قرار داشتند، بیش از سایر افراد بود. بیشترین سویه جدالشده را نیز Leptospira icterohaemorrhagiae با ۶۷ نمونه به خود اختصاص داد. کمترین تیتر سرمی ۱:۱۰۰ و بیشترین تیتر سرمی نیز ۱:۳۲۰۰ بود. بیشتر مبتلایان (۶۳ نفر) دارای عیار ۱:۱۰۰ بودند.

بحث: استان گیلان دارای آب و هوایی معتدل و ملایم خصوصاً در فصل کشت و کار می‌باشد و به‌دلیل وجود محیطی مرتبط برای حداقل ۱۰ ماه از ایام سال، محیطی مناسب برای بقای لپتوسپیرا در این محیط فراهم است. بنابراین ضروری به‌نظر می‌رسد که تحقیقات جامعی در نقاط مختلف استان در این خصوص انجام پذیرد.

کلیدواژه‌ها: لپتوسپریوزیس، MAT، استان گیلان، روستاییان، Leptospira icterohaemorrhagiae

«دریافت: ۱۴/۱۲/۲۷ پذیرش: ۱۴/۱۲/۲۴»

* دانشجوی دکترای میکروبیولوژی دانشکده علوم دانشگاه اصفهان، مرکز تحقیقات میکروب‌شناسی انتیتو پاستور ایران و عضو باشگاه

پژوهشگران جوان دانشگاه آزاد اسلامی

** استاد گروه میکروب‌شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج

*** استادیار بخش میکروب‌شناسی انتیتو تحقیقات واکسن و سرم‌سازی رازی

**** استادیار ویروس‌شناسی گروه زیست‌شناسی دانشکده علوم دانشگاه اصفهان

** عهده‌دار مکاتبات: تهران، میدان پاستور، انتیتو پاستور ایران، مرکز تحقیقات میکروب‌شناسی، کد پستی ۱۳۱۶۴، تلفکس: ۰۲۱-۶۶۴۰۵۵۳۵

مقدمه

بهخصوص در سواحل شمالی کشور در استان‌های گیلان

و مازندران شایع است و در استان گیلان به صورت اندمیک وجود دارد (۸ و ۱۰). همچنین این بیماری در میان دامها در استان‌های کرمانشاه، کردستان، آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، فارس، ایلام، مرکزی و تهران شایع است (۴).

براساس گزارش‌های سازمان دامپزشکی و اداره بهداشت استان گیلان و مطالعات انجام گرفته، دام‌های آلوده به لپتوسپیرا در مناطق شرقی، غربی و مرکزی استان (لاهیجان، سیاهکل، صومعه‌سرا و رشت) وجود داشته‌اند؛ بنابراین مناطق مذکور برای انجام این مطالعه انتخاب گردیدند (۸ و ۱۰). روستاییان نیز عمدتاً مشکل از دامداران و شالی‌کاران می‌باشند؛ بنابراین امکان ابتلای هر دو دسته مذکور به علت تماس مستقیم با حیوانات و همچنین کار در مزارع بهویژه در فصول گرم سال با پای برهمه و بدون رعایت موادی می‌باشد که آنان را بیشتر در معرض ابتلای به این بیماری قرار می‌دهد، وجود دارد. این مطالعه به مدت ۱ سال از اردیبهشت‌ماه سال ۱۳۸۳ لغایت اردیبهشت‌ماه سال ۱۳۸۴ برای شناسایی روستاییان آلوده و تعیین میزان تیتر سرمی آنها به انجام رسید.

مواد و روش‌ها

براساس گزارش‌های دریافتی از مراکز بهداشتی، این مناطق و اقماء آنها دارای جمعیتی در حدود ۵۵۰۰۰ نفر بودند که بر طبق این آمار، نمونه‌گیری به صورت توصیفی مقطوعی و به نسبت ۱:۱۰۰ انجام گرفت. در زمان انجام نمونه‌گیری از افراد داوطلب براساس پرسشنامه‌ای که از قبل در اختیار همکاران قرار گرفته بود، سوالاتی در

لپتوسپیروزیس از جمله شایع‌ترین بیماری‌های زئونوزی می‌باشد که توسط تمامی لپتوسپیراهای بیماریزا ایجاد می‌گردد. این باکتری از طریق آب و مواد غذایی آلوده و گاهی غشاها مخاطی و خراش‌های پوستی وارد بدن می‌شود و عفونت را آغاز می‌نماید (۱-۴). ارتباط سندروم‌های بالینی با ابتلا به عفونت با انواع سروتاپ‌های گوناگون این نتیجه را می‌دهد که یک سروتاپ تنها از لپتوسپیرا می‌تواند مسئول ایجاد انواع گوناگونی از علایم بالینی گردد. لپتوسپیروزیس یک بیماری حاد است که با یرقان و نفریت همراه است و نخستین بار در سال ۱۸۸۶ به عنوان یک بیماری بالینی توسط Weil از دیگر تب‌های ایکتریک مجزا شد. لپتوسپیروزیس اساساً یک بیماری خاص حیوانات است و منبع عمدۀ این بیماری را جوندگان و حیوانات اهلی و وحشی تشکیل می‌دهند (۶-۷). این اسپیروکت در انسان مولد بیماری Weil یا یرقان اپیدمیک می‌باشد. این بیماری دو مرحله‌ای است و ممکن است به صورت خفیف، شدید و یا مرگبار بروز نماید (۷). شروع بیماری ناگهانی است و اغلب با تب شدید و لرز آغاز می‌گردد. از علایم بیماری می‌توان به بزرگی طحال، کبد، کلیه، آدنوباتی، زردی و آلبومینوری اشاره نمود. میزان مرگ و میر در این بیماری در حدود ۵-۱۰ درصد می‌باشد. لپتوسپیروزیس در بسیاری از کشورهای جهان نظیر ایالات متحده آمریکا، ایتالیا، بنگلادش، بولیوی، ترینیداد و توباگو، ترکیه، سومالی، عراق، کاستاریکا و هندوستان مشاهده شده است (۸ و ۹).

این بیماری به طور عمدۀ در مناطق گرم و مرطوب و

یافته‌ها

از تعداد ۵۵۲ نفری روستاییان مناطق مورد مطالعه، ۱۱۷ نفر آن‌ها (۲۱/۲٪) دارای واکنش سرمی مثبت و ۴۳۵ نفر (۷۸/۸٪) فاقد واکنش سرمی مثبت نسبت به لپتوسپیرا بودند.

از جمعیت ۵۵۲ نفری مورد مطالعه، تعداد ۲۱۴ نفر (۳۸/۸٪) آنان را مردان و ۳۳۸ نفر (۶۱/۲٪) آن‌ها را زنان روستایی تشکیل می‌دادند که این تعداد بر حسب نسبت جمعیتی و با توجه به اینکه بیماری لپتوسپریوز وابسته به جنس نمی‌باشد، انتخاب گردید.

طبق نتایج حاصله از تعداد ۲۱۴ نفر از مردان روستایی، ۴۴ نفر (۲۰/۶٪) آلوده به لپتوسپیرا و دارای واکنش سرمی مثبت بودند. از جمعیت ۳۳۸ نفری زنان روستایی، ۷۳ نفر (۲۱/۶٪) دارای واکنش سرمی مثبت نسبت به لپتوسپیرا بودند.

با توجه به اطلاعات به دست آمده، مشخص گردید که بیشترین موارد مثبت در بازه سنی ۳۰-۵۰ سال قرار داشته‌اند و کمترین تعداد نیز در بازه سنی >50 سال دیده شدند (جدول ۱).

با توجه به جدول ۲ مشخص گردید که در شالی‌کارانی که دارای واکنش سرمی مثبت نسبت به لپتوسپیرا بودند، کمترین میزان تیتر سرمی ۱:۱۰۰ و بیشترین میزان تیتر سرمی نیز ۱:۳۲۰۰ بود. بیشتر مبتلایان (۵۴٪) دارای عیار ۱:۱۰۰ و ۵ درصد نیز دارای عیارهای ۱:۱۶۰۰ و ۱:۳۲۰۰ بودند.

در این بررسی مشخص گردید که بیشترین سویه

ارتباط با سن، شغل، نحوه کار، استفاده از پوشش‌های مناسب در هنگام کار و همچنین موقعیت شالیزارها پرسیده شد. کلیه نمونه‌های سرمی به روش آزمون آگلوتیناسیون میکروسکوپی MAT^۱ مورد مطالعه قرار گرفتند (۱۰-۱۳). اساس این آزمایش براساس جستجوی آنتی‌بادی ضدلپتوسپیرا در سرم انسان می‌باشد. این آزمایش طبق توصیه سازمان بهداشت جهانی یکی از تکنیک‌های بسیار دقیق و حساس در تشخیص بیماری لپتوسپریوزیس می‌باشد. آنتی‌ژن‌های مورد استفاده، از کشت‌های ۴-۱۴ روزه لپتوسپیرا در حرارت C ۲۵-۳۰ در محیط مایع و با تراکم $1-2 \times 10^8$ لپتوسپیرا در هر میلی‌لیتر به دست آمد. کشت‌های زنده، ۲۰ سروتاپ Leptospira interrogans موجود در بخش میکروب‌شناسی انسستیتو واکسن و سرم‌سازی رازی بودند. اساس این آزمایش بدین صورت است که وقتی سرم‌های حاوی پادتن ضدباكتری با آنتی‌ژن زنده از محیط مایع مجاور شوند، پادتن‌های سرم موجب آگلوتیناسیون باکتری می‌گردند. این فرایند در زیر میکروسکوپ زمینه تاریک قابل رویت است (۱۲ و ۱۳).

در بررسی حاضر تعیین سرم‌های مثبت و منفی انواع سروتاپ‌های موجود انجام گرفت. برای این منظور هر نمونه سرم از نظر وجود احتمال هر کدام از این سروتاپ‌ها مورد بررسی قرار گرفت. پس از انجام آزمایش لام‌ها با میکروسکوپ زمینه تاریک با درشت‌نمایی $\times 4$ برای مشاهده درصد حرکت لپتوسپیراها بررسی شدند (۱۰ و ۱۱).

جدول ۱- توزیع فراوانی ساکنین روستاهای استان گیلان بر حسب ابتلاء به لپتوسپیروزیس به تفکیک سن و جنس (۱۳۸۳-۸۴)

جمع			زنان			مردان			سن
کل	-	+	کل	-	+	کل	-	+	
(۳۵)۱۹۳	(۲۸)۱۵۶	(۷)۳۷	(۲)۱۱۸	(۱۸)۹۷	(۴)۲۱	(۱۴)۷۵	(۱۱)۵۹	(۳)۱۶	<۳۰
(۴۵)۲۵۱	(۳۵)۱۹۳	(۱۱)۵۸	(۲۸)۱۵۴	(۲۱)۱۱۶	(۷)۳۸	(۱۸)۹۷	(۱۴)۷۷	(۴)۲۰	۳۰-۵۰
(۲۰)۱۰۸	(۱۶)۸۶	(۴)۲۲	(۱۲)۶۶	(۹)۵۲	(۳)۱۴	(۷)۴۲	(۶)۳۴	(۱)۸	>۵۰
(۱۰۰)۵۵۲	(۷۹)۴۳۵	(۲۲)۱۱۷	(۶۱)۳۳۸	(۴۸)۲۶۵	(۱۴)۷۳	(۳۹)۲۱۴	(۳۱)۱۷۰	(۸)۴۴	جمع

جدول ۲- توزیع فراوانی افراد مبتلا به لپتوسپیروزیس ساکن در روستاهای استان گیلان بر حسب تیتر سرمی و به تفکیک جنس (۱۳۸۳-۸۴)

تیتر سرمی						جنس
۱:۳۲۰۰	۱:۱۶۰۰	۱:۸۰۰	۱:۴۰۰	۱:۲۰۰	۱:۱۰۰	
(۱)۱	(۳)۳	(۵)۶	(۶)۷	(۴)۵	(۳۶)۴۲	مردان
-	(۱)۲	(۷)۸	(۱۶)۱۹	(۳)۳	(۱۸)۲۱	زنان
(۱)۱	(۴)۵	(۱۲)۱۴	(۲۲)۲۶	(۷)۸	(۵۴)۶۳	جمع

بنابراین باید برای تأیید بیماری در این افراد حتماً در دو نوبت نمونه سرم گرفته شود و افزایش تیتر به میزان ۴ برابر یا بیشتر همراه با درنظر گرفتن علایم بالینی دلیلی بر وجود بیماری خواهد بود (۱۴ و ۱۵). این نتایج مشابه سایر نتایج ارایه شده می‌باشد (۱۰ و ۱۶).

در این بررسی میزان آلدگی و ابتلاء مردان کمتر از زنان بوده که مغاییر با مطالعه انجام گرفته توسط دکتر هنرمند و همکاران در سال‌های ۱۳۸۲ و ۱۳۸۵ بوده است (۸ و ۱۸). همچنین در مطالعه‌ای که در سال ۱۳۷۹ انجام گرفت، میزان آلدگی تقریباً مشابه این مطالعه بود (۱۰).

در روستاهای استان گیلان زنان علاوه بر فعالیت در منازل نقش مهمی را در کنار مردان در امور کشاورزی و دامداری و نگهداری از حیوانات بر عهده دارند، بنابراین از جمله گروه‌های بسیار پرخطر می‌باشند.

افراد دارای واکنش سرمی مثبت بیشتر در بازه سنی کمتر از ۳۰ سال و ۳۰-۵۰ سال قرار داشتند که این امر

جادا شده از بیماران *Leptospira icterohaemorrhagiae* با ۶۷ نمونه (۰.۵۷٪) بود. پس از آن *L. grippotyphosa* با ۳۹ نمونه (۰.۳۳٪) و *L. canicola* با ۱۱ نمونه (۰.۹٪) در مراتب بعدی قرار داشتند. میزان آلدگی در افراد شالی‌کار بیش از دامداران بود. بدین ترتیب که از جمعیت ۲۳۹ نفری دامداران، ۴۱ نفر (۱۷٪) و از جمعیت ۳۱۳ نفری شالی‌کاران، ۷۶ نفر (۱۷٪) آلدگی به سویه‌های مختلف لپتوسپیرا بودند.

بحث

بر طبق نتایج به دست آمده، تمامی افرادی که دارای واکنش سرمی مثبت نسبت به لپتوسپیرا بوده‌اند، دارای تیتر سرمی ۱:۱۰۰ و یا بالاتر می‌باشند. عیار ۱:۱۰۰ و بالاتر از آن نشانده‌نده آن است که شخص با آنتیژن خاص لپتوسپیرایی در تماس بوده است. وجود تیترهای بالای سرمی، نمی‌تواند دلیل بر بیماری‌بودن افراد باشد و

مزارع و شالیزارها از کفش و پاپوش مناسب استفاده نکرده بودند، بیشتر در معرض ابتلا به این بیماری قرار داشتند (۸ و ۱۸).

بر طبق نتایج حاصل از این بررسی نشان داده شد که بیشترین تعداد افرادی را که دارای واکنش سرمی مثبت نسبت به لپتوسپیرا بودند، افرادی تشکیل می‌دادند که ارتباط مستقیم یا غیرمستقیم با آب‌های راکد و حیوانات داشته‌اند و اغلب شالیکاران و دامداران و کسانی که به‌طور غیرمستقیم با ترشحات حیوانات اهلی و وحشی سر و کار داشته‌اند، در معرض آلودگی قرار دارند (۱، ۵ و ۱۰).

ذکر این نکته ضروری است که در مطالعات انجام گرفته در روی دام‌ها در استان نیز تاکنون ۵ سروگروپ غالب L. canicola، L. icterohaemorrhagiae، L. grippotyphosa و L. pomona، L. hardjo جداسازی شده است (۱۶ و ۱۷). می‌توان گفت که تمامی سویه‌های شناسایی شده در این پژوهش، همگی از دام‌ها جداسازی شده‌اند که این امر نشان‌دهنده وجود سویه‌های غالب دام در انسان نیز می‌باشد. از این نظر لپتوسپریوزیس را یک بیماری Zoonotic و شغلی گزارش می‌کنند (۱، ۵ و ۱۰). دکتر وندیوسفی و همکاران در سال ۱۳۸۴ سروتاپ‌های L. Pomona و L. hardjo، L. grippotyphosa غالبه‌ترین سویه‌ها گزارش نمودند (۱۶). همچنین در مطالعه سال ۱۳۷۹، ۵ سروتاپ L. Grippotyphosa و L. icterohaemorrhagiae و L. pomona، L. canicola غالبه‌ترین سروتاپ‌ها بودند (۱۰).

همچنین همان‌گونه که انتظار می‌رفت، آلودگی در افراد دامدار نیز وجود دارد. دلیل این امر را نیز می‌توان به‌تماس

می‌تواند مربوط به تماس بیشتر این افراد به‌دلیل داشتن نیروی کار و بهره‌گیری از قدرت جوانی و همچنین سر و کار داشتن بیشتر و مداوم‌تر با محیط شالیزار و دامداری و یا شنا در رودخانه‌ها و برکه‌ها باشد. در یک مطالعه نیز نتایج به‌دست آمده مشابه این بررسی بود و بیشترین میزان ابتلا در بازه سنی ۵۰-۲۰ سال گزارش گردید (۸). به‌طور کلی بیشتر روستاییان در استان گیلان به شالیکاری و دامداری مشغول می‌باشند و برای انجام امور کشاورزی از حیواناتی نظیر گاو و اسب استفاده می‌نمایند؛ بعلاوه در این استان جوندگان به‌فرارانی در محیط دیده می‌شوند.

طبق تحقیقات انجام‌شده مشخص گردید که هیچ یک از افراد شالیکار که دارای واکنش سرمی مثبت نسبت به لپتوسپیرا بودند، در هنگام کار در مزارع در فصول مختلف کشت و کار که بیشتر در فصل بهار و تابستان است، در هنگام رفت و آمد به برنج‌زارها از کفش یا چکمه استفاده نمی‌کردند. همچنین به‌واسطه وجود انواع خار و یا اجسام تیز در محیط شالیزار و یا اطراف آن، دارای بریدگی در دست و پای خود در فصل کار بوده‌اند و از آنجاکه شالیزارها در مسیر تجمع و تردد دام‌ها و جوندگانی قرار دارد که از حاملین مزن و کلیوی لپتوسپیرا چه در فصل کشت و کار و چه بعد از آن می‌باشند، می‌توان گفت که استفاده نکردن از پاپوش مناسب در هنگام کار و نیز آلوده‌بودن محیط به ادرار حیوانات آلوده به لپتوسپیرا از عوامل مهم در آلودگی به لپتوسپیرا می‌باشد. نتایج حاصل از این بررسی بر طبق مطالعات انجام گرفته در سال‌های ۱۳۸۲ و ۱۳۸۵ بود؛ همچنین مشخص گردید افرادی که در هنگام کار در

با عفونت یک عامل عمده در بروز بیماری نمی‌باشد و عوامل دیگری اعم از نوع سرووار و سویه آلوده کننده، عوامل محیطی، جغرافیایی، شرایط و ویژگی‌های میزبان در آلودگی و ابتلا به بیماری دخالت دارند (۵ و ۸). همچنین باید بدانیم که استان گیلان دارای آب و هوایی معتدل و ملائم خصوصاً در فصل کشت و کار می‌باشد و بهدلیل وجود محیطی مرطوب برای حداقل ۱۰ ماه از ایام سال، محیطی مناسب برای بقای لپتوسپیرا است؛ بنابراین با استناد به این مطلب می‌توان گفت که وقوع بیماری در جوامع با توجه با شرایط جغرافیایی، آب و هوای، آداب و رسوم و همچنین زندگی بهداشتی مردم متفاوت است و این عوامل می‌تواند در شیوع و بروز بیماری در جوامع بشری نقش مهمی را ایفا نماید. آموزش راههای انتقال این بیماری به مردم، استفاده از چکمه و دستکش در هنگام کار در مزارع برنج، ضدعفونی کردن آب‌های آلوده و استخرها و مزارع برنج، کنترل جوندگان در محیط‌های زیست انسانی و جداسازی حیوانات اهلی آلوده شده برای جلوگیری از انتقال این بیماری مؤثر است (۸ و ۱۰).

این بررسی نشان داد که لپتوسپیروزیس در استان گیلان و بهخصوص در میان روستاییان وجود دارد، اما از آنجاکه این بررسی در روی تعداد محدودی از شالی‌کاران و دامداران که داوطلب انجام آزمون بودند صورت گرفته است، نمی‌توان به میزان واقعی عفونت پی برد. بنابراین، ضروری به نظر می‌رسد که تحقیقات جامعی در نقاط مختلف استان در این خصوص انجام پذیرد. امید است که با دسترسی به این اطلاعات بتوان روش‌های پیشگیری و درمان مناسب را در این مورد در برنامه‌های بهداشتی استان قرار داد.

مستقیم این افراد با دامها و ترشحات آنها و به عبارت صحیح‌تر با مخازن آلودگی نسبت داد (۱۰ و ۱۶). میزان آلودگی در کشورهایی نظیر سومالی، هندوستان، بولیوی، ترینیداد و توباگو و پاکستان نیز تقریباً مشابه نتایج حاصل در این بررسی بود (در حدود ۳۰-۴۰٪) (۹). همچنین در مطالعه‌ای که در ایتالیا در روی روستاییان انجام گرفت، میزان آلودگی ۱۱ درصد گزارش گردید (۹). بر طبق پاسخ‌های افرادی که دارای واکنش سرمی مثبت نسبت به لپتوسپیرا بوده‌اند، مشخص شد که تمامی افرادی که دارای واکنش سرمی مثبت نسبت به سویه‌های لپتوسپیرا بودند، از وجود دردهایی در ناحیه کمر و پهلوها شاکی بودند و اکثریت قریب به اتفاق آنان، آن را ناشی از خستگی کار می‌دانستند، هرچند که در بعضی اوقات حدود ۲۰ روز از زمان کار شدید گذشته بود. از آنجا که در مرحله زردی افزایش اندازه کلیه مشاهده می‌شود، بنابراین آلوده‌بودن به لپتوسپیرا در این افراد در مراحل جایگزینی میکروب در کلیه، می‌تواند دلیلی بر ایجاد چنین علایمی در افراد باشد (۶-۱۰).

عدم مطابقت نتایج حاصل از این بررسی با سایر مطالعات می‌تواند ناشی از برخی محدودیت‌های موجود از قبیل انجام مطالعه تنها بر روی افراد داوطلب باشد؛ بنابراین ممکن است که نتایم نتایج بدست آمده را به تمامی روستاییان استان تعمیم دهیم؛ و باید در تفسیر نتایج و تعمیم آن به سایرین با احتیاط بیشتری برخورد شود.

نتیجه‌گیری

در خاتمه باید مذکور شویم که با توجه به اینکه انسان، یک میزبان تصادفی برای لپتوسپیرا می‌باشد، میزان برخورد

Abstract:

Leptospirosis in the Rural Areas of Guilan Province (2004-2005)

Rahimi, F.¹; Vand Yousefi, J.²; Moradi Bidhendi, S.³; Bouzari, M.⁴

1. PhD student of Microbiology, Isfahan University

2. Full Professor in Microbiology, Islamic Azad University of Karaj

3. Assistant Professor in Microbiology, Razi Institute

4. Assistant Professor in Biology, Isfahan University

Introduction: Leptospirosis is a worldwide disease which affects wild and domestic animals as well as human beings, and has become a major public health problem throughout the world, particularly in the tropics and temperate regions, especially in coastal region of northern part of Iran. It is caused by the pathogenic *Leptospira* sp. strains that are often responsible for nervous system abnormalities. The disease varies from subclinical infection to a severe illness with multi organ involvement. Rodents and domestic animals are the reservoir of this disease. Rural inhabitants are mainly farmers, therefore all of them could be affected with direct contact by animals and working on farms, since most of them are working specially in warm seasons and bare-footed with paying no attention to any basic advice. In this research, we wanted to determine the incidence rate of *Leptospira* between the rural inhabitants, and detect the serum titers of the patients.

Materials and Methods: This study carried out on 552 people in a selected area of Guilan Province based on the stratified sampling criteria. All of these rural inhabitants who were cultivators and animal husbandmen were volunteers for this research. All samples were tested through MAT (Microscopic Agglutination Test) method, then positive serums and different titers were all reported.

Results: 21% of the population had positive serum reaction to different strains of *Leptospira* spp. and according to the results, 21% and 22% of men and women had positive serum reaction respectively. Prevalence of disease is more visible in the 30-50-year-old rural inhabitants. Area L. icterohaemorrhagiae is the majority of different strains of *Leptospira* spp with the serum titers ranged from 1:100(54% of cases) to The prevalence of leptospirosis among cultivators is higher than others.

Conclusion: According to the findings, we could say that leptospirosis exists in Guilan province, but since this test has been performed on limited people in this province, and since the tropical and temperate climate in this province is seen in the most time of the year, then it is necessary to do this test in all parts of this province.

Key Words: *Leptospirosis, MAT, Guilan Province, Rural, Leptospira icterohaemorrhagiae*

منابع

1. Levett PN. Leptospirosis. Clin Microbiol Rev 2001; 14:296-326
2. Faine S, Adler B, Bolin C, Perolat P. Leptospira and Leptospirosis. 2nd ed. Melbourne: Medical Science; 1999, PP.31-78
3. Farr RW. Leptospirosis. Clin Infect Dis 1995; 21:1-6
۴. یوسفی وند جلیل، اهورایی پرویز، مرادی بیدهندی سهیلا، عاملی مسعود. بررسی لپتوسپیروز گاو و گوسفند و شناسایی کانونهای آلوده به بیماری در مناطق مشکوک ایران. گزارش نهایی طرح تحقیقاتی مؤسسه تحقیقات واکسن و سرم سازی رازی، انتشارات شرکت جهاد تحقیقات و آموزش؛ سال ۱۳۷۹
5. Johnson DW. The Australian Leptospirosis. Med J Aust 1950; 2:724-31
6. Plank R, Deborah D. Overview of the epidemiology, microbiology, and pathogenesis of Leptospira spp in humans. Microbes Infect 2000; 2:1265-76
7. Heron L, Reiss-Levy E, Jacques T, Dickeson D, Smythe L, Sorell T. Leptospirosis presenting as a hemorrhagic fever in a traveler from Africa. Med J Aust 1997; 167:477-79
۸. هنرمند حمیدرضا، اشرافی سعید، خرمیزاده محمدرضا، منصورقناعی فربیرز، فلاح محمدصادق. بررسی انتشار موارد مثبت لپتوسپیروز در استان گیلان به روش الیزا. مجله دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی گیلان، دوره چهاردهم، سال ۱۳۸۴، شماره ۵۴، صفحات: ۵۹-۶۴
9. Sambasiva RR, Naveen G, Bhalla P, Agarwal SK. Leptospirosis in India and the rest of the world. Braz J Infect Dis 2003; 7(3):178-193
۱۰. یوسفی وند جلیل، مرادی بیدهندی سهیلا، طاهباز علی، آسمار مهدی و خشت مسجدی اسماعیل کامران. گزارش غالیت سروگروپ‌های لپتوسپیرا اینترگان عامل لپتوسپیروزیس در استان گیلان. مجموعه خلاصه مقالات نهمین کنگره بیماری‌های عفونی و گرمسیری، تهران ۲۵-۲۹ دی ۱۳۷۹؛ صفحه: ۷۷
11. Effler P V, Domen HY, Bragg SL, Aye T, Sasaki DM. Evaluation of the indirect hemagglutination assay for diagnosis of acute Leptospirosis in Hawaii. J Clin Microbiol 2000; 38:1081-84
12. Cumberland P, Everard CO, Levett PN. Assessment of the efficacy of an IgM ELISA and microscopic agglutination test (MAT) in the diagnosis of acute Leptospirosis. Am J Trop Med Hyg 1999; 61:731-4
13. World Health Organization. Human Leptospirosis: guidance for diagnosis, surveillance and control. Geneva: WHO; 2003, PP.1-20

14. Smythe LD, Smith IL, Smith GA, Dohnt MF, Symonds ML, Leonie J, et al. A quantitative PCR (TaqMan) assay for pathogenic Leptospira spp. BMC Infect Dis 2002; 2:13
15. Vinetz JM. Leptospirosis. Curr Opin Infect Dis 2001; 14:527-38
۱۶. یوسفی وند جلیل، مرادی بیدهندی سهیلا و خاکی پژواک. بررسی سرواپیدمیولوژی لپتوسپیروز در دام‌های اهلی ایران. اولین کنگره دانشگاهی بیماری‌های مشترک انسان و حیوانات، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج، ۲۴-۲۵ خرداد ۱۳۸۴، صفحه: ۱۳۹
۱۷. یوسفی وند جلیل، مرادی بیدهندی سهیلا و اهورایی پرویز. یافته‌های تازه پیرامون لپتوسپیروزیس در مؤسسه رازی. پژوهش و سازندگی، زمستان ۱۳۷۳؛ شماره ۲۵، صفحه: ۷۲-۷۵
۱۸. هنرمند حمیدرضا، اشرفی سعید، خرمی‌زاده محمدرضا، منصور قناعی فریبرز، حیدرزاده آبتین. بررسی همه‌گیرشناسی لپتوسپیروزیس در استان گیلان. هشتمین کنگره سراسری میکروب‌شناسی ایران؛ اصفهان، ۲-۴ خرداد ۱۳۸۵، صفحه: ۱۱۶